

Discobar herinnering



Als 70 plusser is er natuurlijk, wanneer alles nog naar behoren werkt, een enorme hoeveelheid aan herinneringen op te roepen uit het geheugen. Thuis hebben wij de gewoonte in de ochtend uren, tussen kwart voor zeven en kwart voor acht, een uur te besteden gezamenlijk met zijn tweeën te genieten van een heerlijk ontbijt en daarbij de krant te lezen. Dit alles onder het geluid van een heerlijke muzikale begeleiding vanuit onze muziekcollectie. Aangezien er een schat aan muziek aanwezig is, valt het ons te meer op dat we een enorm aantal songs in onze geheugen hebben opgeslagen, die direct zijn mee te zingen. Enkele simpele tonen zijn genoeg om de eerste zin van een lied vaak al eerder te oreren dan de artiest in kwestie tot ons komt.

Het is natuurlijk vooral de hoeveelheid aan radio beluisteren, die van invloed is geweest om het nodige aan informatie op te slaan. Maar ook de overdracht, die er thuis is gedaan door onze ouders. Hetzelfde gebeurde ook naar eigen kinderen toe. Ik had de gewoonte onze

kinderen op de zaterdag- en zondagochtend, naast de vele andere muzieksoorten die wekelijks op het menu in Huize Knot stonden, te plezieren met klassieke muziek. Of ze het altijd hebben gewaardeerd is mij nooit duidelijk geworden, maar recent kwam er een berichtje voorbij van dochter Irene, nu 40 jaar, die stelde een heerlijke zondag te beleven en met voorbereidingen voor de warme maaltijd bezig was met muzikale verpozing van de muziek van Bach. Een heerlijk gevoel.

Mijn gedachten gingen vrijwel direct naar de momenten waarin ikzelf voor het eerst in de begin jaren zestig van de vorige eeuw de platenwinkels ontdekte. In Groningen waren er vele maar de eerste platenafdeling, die ik frequent bezocht, was die van Vroom en Dreesman. Ik denk te herinneren dat deze was gevestigd op de vierde verdieping van de onderneming in Groningen. Op zich was de discobar van V&D onderdeel van een grote afdeling waar ook allerlei apparatuur werd verkocht, zoals radio, televisie, recorders en meer. Naast mijn eerste plaatjes werden daar ook de eerste recorderbanden aangeschaft om radioprogramma's op te nemen. Ja, er kwamen zelfs banden - die flinterdun waren, waarop je per spoor op lage snelheid liefst zes uren aan programma's kon opnemen.

De afdeling werd gerund door chef Buissink, die ik later weer in het ziekenomroepwereldje tegenkwam. Voordat Radio Veronica in 1965 kwam met de uitzending van de wekelijkse Top 40 en daarbij behorende gedrukte exemplaar van deze lijst, was men bij V&D al zo slim bezoekers van de Discobar (waar trouwens niets te drinken was) warm te maken met een uitgave van een informatieblaadje genaamd 'Platen Nieuws'. Klanten konden deze folder kopen voor een bedrag van 20 cent per exemplaar (1963 heb ik het over), maar vaste klanten kregen het blaadje gewoon gratis mee.

Ik heb een exemplaar bewaard en maar weer eens uit het archief opgedoken. Bij de volgende leverantie van archiefonderdelen aan Museum RockArt zal dit exemplaar dan ook uit Huize Knot verdwijnen. Het gaat om de uitgave 1, januari 1963. Hommy Wapperom was in de daaraan voorafgaande drie jaren

verantwoordelijk geweest voor deze publicatie van Vroom en Dreesmann. Die taak werd met ingang van januari overgenomen door Skip Voogd. Het blad bestond trouwens al sinds 1950. De directie van V&D dacht, terecht, in Skip Voogd een goede opvolger te hebben gevonden voor de maandelijkse samenstelling van dit 16 pagina's tellende orgaan. Dit mede zijn zeer brede kennis op het gebied van de platenindustrie.

Het is mij destijds niet opgevallen, maar vele decennia later valt het gewoon direct op dat de tekst bij de eerste introductie van Skip Voogd een kop is geplaatst die misleidend is. In de introductie beschrijft hij de muzikale successen, die in 1962 hebben plaats gevonden. Hij stelde terecht dat dit mede veroorzaakt was door de enorm goede promotie, verzorgd door Willem 'O'Duys in zijn programma's en zijn werk bij zijn platenmaatschappij. Wel stelde Skip in zijn intro dat de gang naar het vooral in Stereo genieten van muziek, naar zijn mening, te langzaam in Nederland gebeurde. Dit echter zonder enkele vorm van onderbouwing. Oh, de kop meldde in januari van het jaar 1963 'Een bewogen platenjaar 1963'.

In het blaadje verder aandacht aan de prachtige loopbaan van, vooral als gospel zangeres bekend zijnde, Mahalia Jackson. Geboren in 1911 en veelvuldig op de radio te beluisteren. Maar ook meer over de kleine, maar ook grote, Charles Aznavour, die in het voorbij gegane jaar het grote succes was geweest op het toen jaarlijkse Grand Gala Du Disque, waar altijd de Edisons werden uitgereikt. Hij had toen al heel wat internationale successen achter de rug en zou tot ver in de 21^{ste} eeuw blijven optreden.

Een steeds in ons gezin terugkerende zanger in de jaren zestig was eerst onder meer bordenwasser, loodgieter, portier, bediende, betaalde straatveger en meer. Geboren op Jamaica was zijn hoogtepunt in de begin jaren zestig van de vorige eeuw een optreden in de Carnegie Hall. Dat jaar kwam ook zijn lp 'Wish you a merry Christmas' uit op het RCA label. Nog ieder jaar wordt die plaat van Harry Belafonte rond de Kerstperiode gedraaid. In 'Platen Nieuws' was dan ook destijds een aparte pagina aan hem gewijd.

Er was ook een aparte rubriek ingericht voor de nieuwe releases. Bedenk wel, het was de tijd voordat de popmuziek daadwerkelijk een belangrijke invloed op de jeugd kreeg en dus was in de rubriek 'Platenkompas' vooral veel nieuws te lezen over klassieke uitgaven, religieuze muziek, Latijns Amerikaanse muziek, cabaret en Jazz. Let wel, een singletje kostte destijds al fl. 3,95 dat eigenlijk toch al behoorlijk veel was voor de twee nummers die er op stonden.

Het meer populaire repertoire kreeg een plekje in de rubriek 'cadeau suggesties' waarin de eerste lp, die werd aangekondigd, gistermorgen hier in huis was te beluisteren zonder dat het blaadje al uit het archief was opgediept. 's Marvelous' van het koor en orkest van Ray Connif. Maar het was ook de tijd van de successen van Eydie Gormé, the West Side Story, Johnny Mathis, Tony Bennet, Tobi Rix, Willy Alberti, Chris Howland, de Luchtmachtkapel en Dinah Washington. Ongetwijfeld kunnen daar nog tientallen namen aan worden toegevoegd.

Sinds kort hebben we weer beschikking over een goede draaitafel en waren we op deze zaterdag, 12 september 2020, in onze favoriete boekwinkel Van der Velde, waar ook een muziekhoeck is ingericht voor de muziekliefhebber. Jana, mijn vrouw, liet mij een lp zien en ik reageerde met 'doe maar niet ik heb veel van haar in het archief'. En zowaar in 'Platen Nieuws' van januari 1963 kwam ik haar weer tegen, de dame van de lp. De helaas veel te vroeg gestorven Franse zangeres Dalida stond ook vermeld als 'cadeau suggestie' met de voor haar toen meest recente e.p. Voor diegene die niet weten wat een e.p. is, kan ik vertellen dat het een veredelde single is, waarop vier nummers waren te beluisteren.

Eigenlijk kan het blaadje gezien worden als een advertentiemogelijkheid van de platenmaatschappijen want tientallen toenmalige nieuwe uitgaven werden aan geprijsd in diverse categorieën, met binnen de categorie ook weer onderverdeling. Op

pagina 11 was het dan eindelijk tijd voor de door mijn generatie geliefde tienermuziek, zoals het in 1963 nog werd genoemd. Daar waren dan weer onderverdelingen merkbaar als 'instrumentaal', 'Nederlandse tienermuziek' en 'toppers', Daarbij werden de a-kant van de nieuwe singles genoemd, de naam van de artiest(en) en de platenmaatschappij plus bestel nummer. Niet alleen de belangrijke Amerikaanse en Engelse toppers maar ook veel Duits- en Franstalig werk stond in de lijstjes.

Op een daarop volgende pagina werd er nog een artiest(e) uitgelicht, in het nummer van januari 1963 was dat Doris Day, die naast filmster te zijn ook de nodige platen opnam. Op dat moment waren zelfs drie singles van haar voornaam op de platenmarkt aanwezig, met het wel overbekende 'Que Sera Sera' vooraan. Een 4/5 van de pagina was ingericht voor een foto van Doris Day.

Ik wil nog wel eens een oude opname beluisteren van het BBC programma 'Pick of the Pops', dat onder meer te beluisteren was via de lange golf op zondagmiddag maar ook via de Draadomroep uit die tijd. In gedachten kom ik dan al vrij snel terecht bij het gegeven dat in die jaren er vaak meerdere uitvoeringen waren van veel songs, de zogenaamde coverversies telden mee en de artiesten en daarbij behorende platenmaatschappijen wensten maar graag een graantje mee te pikken. Als voorbeeld noem ik het nummer 'Desafinado' van Jobim, waarvan destijds al het verhaal ging dat de Amerikaanse jazzpianist Charly Bird, op tournee door Brazilië, door deze samba melodie gefascineerd werd en het nummer mee nam naar Amerika.

In januari 1963 was er een groot aantal versies in de platenzaken leverbaar, waarbij ik enkele namen noem van de verschillende uitvoeringen: Ella Fitzgerald, Edmundo Ros, Rita Reys, Dizzy Gillespie en natuurlijk de uitvoering van Stan Getz en Charlie Byrd. Een ander voorbeeld was het enorme kassucces van Pat Boone en het verhaal

over Speedy Gonzales. In buurland West Duitsland waren van dit nummer in januari 1963 al meer dan 300.000 exemplaren verkocht, maar dan wel van de Duitstalige versie van Rex Gildo. En de populairste artiest in de VS, zo werd in het januarinumnummer van 'Platen Nieuws' bekend gemaakt, was Ray Charles geworden, onder meer als gevolg van zijn enorme wereldhit 'I can't stop lovin you'.

Terug kerend naar de Discobar van Vroom en Dreesmann, waar ik persoonlijk de afleveringen van 'Platen Nieuws' haalde, kan ik melden dat ook deze uit mijn archief gaat verdwijnen. Wil je mijn diverse tijdschriften ooit nog eens inzien dan zal je in het archief van Museum Rock Art dienen te duiken.